

ביקורת על עורכי דין שמבצעים גביה

שי מדינה, רו"ח, שותף, מנהל מחלקת ביקורת חקירתית, פאהן קנה ניהול בקרה בע"מ

גופים עסקיים, ממשלתיים ורשויות מקומיות מצטרפים לבנקים בישראל ומזמינים ביקורת במשרדי עורכי דין המספקים שרותי גביה

מתוך עשרות ביקורות שערכה פאהן קנה ניהול בקרה במשרדי עורכי דין שונים העוסקים בגבייה, עולה כי

בקר 8%-10% ממשרדי עו"ד

(כולם משרדים נישתיים המתמחים בעיקר בגבייה דרך הוצל"פ) **נמצאו**

אי סדרים בגבייה, מעילות ורמאויות מסוגים שונים.



רו"ח שי מדינה: "ישנה עליה משמעותית במשאבים שמפנים ארגונים למניעת מעילות של עורכי דין העוסקים בגבייה"

לאחרונה נחשפנו למקרה נוסף שבו עורך דין אשר עסק בגביה בנאמנות מחייבים נעצר בחשד כי גנב מיליוני שקלים מלקוחותיו. על פי החשד עורך הדין הפקיד בחשבונו הפרטי מיליוני שקלים אותם גבה בנאמנות מחייבים במקום להעביר התקבולים לחשבונות הלקוחות והשתמש בכספים אלו לכיסוי חובות הימורים בהם היה מעורב. על מנת להסתיר זאת, "גלגל" עורך הדין סכום כסף בין חשבונות החייבים על מנת ליצור את הרושם שישנה תנועת מזומנים וכי כספים נגבים. שיטה זו נקראת בשפה המקצועית "Lapping" וחוקרי מעילות מנוסים מכירים אותה היטב ומזהים אותה בנקל. בחקירה נוספת שערכנו ברשות מקומית נמצא כי עו"ד אשר ביצע גביה מתושבים חייבים עבור הרשות היה זכאי להחזר ההוצאות בגין הטיפול בתיקי הגביה. עו"ד נהג לחייב את הרשות מספר פעמים בגין כל הוצאה כאשר פעם הוא דורש את ההחזר בתיק מסוים ופעם

אחרת הוא הגיש את אותה אסמכתא לצורך החזר הוצאות בתיק אחר. בנוסף, עו"ד היה זכאי לשכר טרחה מינימאלי בגין תיקים בהם לא הייתה גביה. לאור האמור, בתיקי גביה קשים שבהם אחוזי הרווח היו נמוכים, נהג עו"ד לדווח כי פעולות הגביה שלו נכשלו, למרות שבפועל לא נקט כלל בהליכי גביה. המשמעות היא כי עו"ד דרש לקבל שכר טרחה מינימאלי, מבלי לנסות לגבות את החוב.

הונאות מסוג זה מתאפשרות כתוצאה מכך שבמשך שנים עורכי דין המנהלים עניינים כספיים ונכסים רבים עבור לקוחותיהם נהנו מעצמאות רבה, כמעט מוחלטת, בכל הקשור לניהול העניינים הפיננסיים בהליכי הגביה. בין אם באמצעות גבייה מלקוחות, באמצעות ניהול פיקדונות או תביעות כנגד חייבים. במרבית המקרים לא קיימות בקרות אשר יכולות לאתר מצב של אי

העברת כספים והארגונים מתבססים בעיקר על הדיווחים המתקבלים מעורכי הדין ללא כל בדיקה של נכונות הנתונים עליהם מבוססים הדיווחים. כמו כן, ההיקף הגדול של החיובים, הסכומים הנמוכים של כל חייב והעובדה שפעילות הגבייה מתבצעת אצל עורכי הדין, מקשים מאוד על הארגונים בבקרה על הגבייה.

מרבית הבנקים בישראל משתמשים בביקורת חקירתית מונעת, במשך שנים, בכדי לבצע ביקורות אצל עורכי דין העובדים איתם. במרוצת הזמן, ועם התגברות התופעות השליליות של מעילות על ידי עורכי דין שסרחו, **החלו גם גופים עסקיים, ממשלתיים ורשויות מקומיות, אשר שוכרים את שרותיהם של עורכי דין לצורך גביה מלקוחות, להשתמש בכלי הביקורת החקירתית המונעת וזאת במטרה לבצע בדיקות עומק במשרדי עורכי הדין העובדים עבורם ובכדי לבנות מערך בקרה שתפקידם למנוע האפשרות להיפגע מהונאות מעיין אלו.**